

Kvittering på innsendt høyrings svar på Høyring - Rapport frå ekspertutval om inntektssystemet for fylkeskommunane

Høyringa sitt saksnummer: 22/7573

Høyring: Høyring - Rapport frå ekspertutval om inntektssystemet for fylkeskommunane

Levert: 03/01/2023 11:09:08

Svar type:

Eg svarte som: Bruker- og interesseorganisasjon

Avsender: NHO Transport

Kontaktperson: Jon H. Stordrange

Kontakt e-post: jon.stordrange@transport.no

NHO Transport takker for et fyldig, grundig og gjennomarbeidet forslag til nytt inntektssystem for fylkeskommunene. Foreningen takker også for anledningen til å gi kommentarer til forslaget.

NHO Transport er en kombinert arbeidsgiver- og bransjeforening for bedrifter innen persontransport på vei og bane. Medlemsbedriftene drifter dermed den fylkeskommunale kollektivtrafikken basert på anbudskontrakter, og foreningen vil begrense seg til følgende overordnede betraktninger:

1. Fylkeskommunenes inntekter

Fylkespolitikerne kan dessverre i begrenset grad påvirke sine inntekter siden de ikke har direkte skattleggingsrett, men er avhengige av "skatteøre" og dermed indirekte av nasjonale beslutninger og vedtak. På den annen side har de ansvaret for en del lovpålagte tjenester som tilbud om videregående opplæring og fri skoleskys. I tillegg skal den øvrige kollektivtrafikken finansieres, og fylkeskommunene har etter fått et utvidet ansvar for fylkesveinettet.

Fylkespolitikerne må dermed innenfor gitte og stramme økonomiske rammer foreta harde prioriteringer og må selvsagt sørge for finansiering av de lovpålagte tjenestene først. Dette går ut over det ordinære kollektivtilbudet og veivedlikehold. Det er på denne bakgrunn viktig at vektingen av kollektivtilbudet blir hevet for å styrke kollektivtilbudet, noe som er helt nødvendig for at Norge skal nå fastsatte klima- og miljømålsettinger via redusert bilbruk.

Den kommunale deflatoren er også et viktig element i finansieringsordningen for fylkeskommunene, og denne har vært sterkt underregulert de siste årene med høy prisstigning. Denne bør selvsagt reguleres i henhold til fylkeskommunenes kostnadsøkninger knyttet til ulike innsatsfaktorer og løpende kontraktsforpliktelser. Deflatoren bør også baseres på en reell vekting av kostnader, og dagens høye energipriser bør eksempelvis medføre at den fylkeskommunale kollektivtrafikken får ekstra kompensasjon ved at dette kostnadselementet vektet høyere ved beregning av deflator.

2. Kostnadsnøkkel for kollektivtransport

Ekspertutvalget har to forslag vedrørende kostnadsnøkler for kollektivtransport:

- For det første foreslås det at kostnadsnøklerne for båt og buss slås sammen. NHO Transport vil sterkt fraråde dette fordi båt og buss har ulike kostnadsstrukturer og - drivere. I tillegg er kostnader for buss mer forutsigbare, og felles nøkkel vil dermed kunne ha utilsiktede negative konsekvenser for den veibaserte kollektivtransporten.

- For det andre foreslås det to alternative kriterier for fremtidig kostnadsnøkkel. NHO Transport vil på det sterkeste anbefale at alternativ 1 legges til grunn. Nye reisende kan lettest rekrutteres i byområdene, og man vil dermed få høyere nytte og effekt av hver krone brukt i byområder enn i distriktene. En styrking av kollektivtilbudene i byene er også en forutsetning for at man når det såkalte nullvekstmålet, som tilsier at all vekst i reisebehovet i byområdene skal dekkes via gange, sykkel og kollektivreiser.

Vi håper disse generelle innspillene vil bli tatt med i det videre arbeidet. Skulle det være ønskelig med mer informasjon, er det bare å ta kontakt.

Vennlig hilsen

NHO Transport

Jon H. Stordrange

Adminstrerende direktør

Alle svar må gjennom ei manuell godkjenning før dei kan visast på regjeringa.no.